

**Datum: 08.07.2021.**

**Broj: 02-06-845**

## **Venecijanska komisija potvrdila upozorenja TI BiH: Zakon o sukobu interesa potrebno suštinski unaprijediti**

**Banja Luka, 8. juli 2021.** – Transparency International u BiH (TI BiH) poziva Ministarstvo pravde BiH da suštinski unaprijedi Zakon o sukobu interesa jer je Venecijanska komisija potvrdila sve nedostatke na koje je TI BiH ukazao još u februaru ove godine.

Ministarstvo je tada odbilo sve ključne prijedloge koji bi doveli do unapređenja zakona u ovoj oblasti i nije odustalo od namjere da unazadi postojeći zakon i uspostavi još niže standarde od onih koje sada postoje.

Na kraju je Venecijanska komisija ukazala na sve nedostatke zakona koji je u proceduru uputilo Ministarstvo pravde BiH a na koje je i TI BiH ukazivao javno i putem platforme „eKonsultacije“.

U objavljenom mišljenju komisija predlaže da se proširi definicija „bliskih rođaka“ i „povezanih osoba“ kao i da se u imovinske kartone funkcionera uključe i informacije o imovini članova porodice.

Takođe, Venecijanska komisija je potvrdila da je zakon manjkav u dijelu koji se tiče rada Komisije za odlučivanje o sukobu interesa gdje predlaže da se obezbijedi nezavisnost komisije od političkog uticaja vladajuće većine i napusti etnički princip odlučivanja. Podsjećamo, Ministarstvo je predložilo da Komisiju čini 10 članova, za koje nisu osigurani uslovi koji bi propisali da ne dolaze iz političkih stranaka, te je predviđeno da se odluke od značaja u prvom krugu odlučivanja donose jednoglasno.

U mišljenju se posebno ukazuje i da se imenovanim funkcionerima mora onemogućiti obavljanje duplih funkcija kao i to da budu vlasnici ili direktori privatnih preduzeća koja posluju s institucijama na nižim nivoima vlasti na šta je TI BiH posebno ukazivao.

*-Zabrana paralelnog zapošljavanja ili poslovne aktivnosti za imenovane zvaničnike trebala bi biti gotovo apsolutna i uključivati zabranu službenicima na državnom nivou da vode kompanije koje su u poslovnim odnosima sa administracijom entiteta ili kantona, kao i zabranu da vode kompanije koje imaju korist od javnog novca, navodi se u mišljenju Venecijanske komisije.*

Sve to TI BiH je predlagao još u februaru ove godine, a cijela ova situacija se mogla izbjeći da je usvojeno rješenje koje je već godinama u parlamentarnoj proceduri i za koje je većina međunarodnih organizacija dala pozitivno mišljenje, a koje je prošle godine podržano u Predstavničkom domu PS BiH.

Međutim, TI BiH ističe i da postoji veliki rizik da zakonodavci mišljenje Venecijanske komisije u dijelu u kom traži odvojeno tretiranje izabranih i imenovanih funkcionera iskoriste za slabljenje mehanizama za sprečavanje sukoba interesa koji se prije svega odnose na zastupnike u Parlamentarnoj skupštini BiH, te potpuno relaksiranje odredbi u pogledu nespojivosti i sankcija. BiH je odavno označena kao zarobljena država, u kojoj se odluke na najvišem nivou donose na osnovu pojedinačnih interesa, a izabrani zvaničnici direktno utiču na donošenje najvažnijih odluka u zemlji i postavljaju ključne ljude u institucijama BiH, te bi slabljenje odredbi o sukobu interesa, nespojivostima i sankcijama imalo poražavajuće efekte na već svakako gotovo nepostojeće mehanizme sprečavanja sukoba interesa.